

Βρυξέλλες, 18.12.2015
COM(2015) 906 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Τρίτη έκθεση για την πρόοδο που έχει σημειώσει το Κοσσυφοπέδιο* σχετικά με την
εκπλήρωση των απαιτήσεων του χάρτη πορείας για την ελευθέρωση του καθεστώτος
θεωρήσεων**

{SWD(2015) 706 final}

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 19 Ιανουαρίου 2012, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκαινίασε διάλογο με το Κοσσυφοπέδιο* για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων. Στις 14 Ιουνίου 2012, υπέβαλε στην κυβέρνηση του Κοσσυφοπεδίου χάρτη πορείας για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων. Σε αυτό το έγγραφο ροσδιορίστηκαν όλα τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που έπρεπε να θεσπίσει και να εφαρμόσει το Κοσσυφοπέδιο, ώστε να σημειώσει πρόοδο ως προς την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων.

Η Επιτροπή εξέδωσε δύο εκθέσεις για την πρόοδο που έχει σημειώσει το Κοσσυφοπέδιο στο πλαίσιο του διαλόγου για τις θεωρήσεις: την πρώτη στις 8 Φεβρουαρίου 2013¹ τη δεύτερη στις 24 Ιουλίου 2014². Οι εν λόγω εκθέσεις περιλάμβαναν αξιολόγηση της προόδου που είχε σημειώσει το Κοσσυφοπέδιο, συστάσεις προς τις αρχές του Κοσσυφοπεδίου και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αναμενόμενες από την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων επιπτώσεις για τη μετανάστευση και την ασφάλεια.

Η παρούσα είναι η τρίτη έκθεση με τα πορίσματα της αξιολόγησης της Επιτροπής για την πρόοδο που έχει σημειώσει το Κοσσυφοπέδιο σχετικά με την εκπλήρωση των απαιτήσεων του χάρτη πορείας για τις θεωρήσεις. Συνοψίζει τις σχετικές εξελίξεις όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας και διατυπώνει συστάσεις σε τομείς όπου απαιτούνται περαιτέρω βήματα για την πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του χάρτη πορείας για τις θεωρήσεις. Συνοδεύεται από έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής³, το οποίο αφορά τις αναμενόμενες επιπτώσεις στην ασφάλεια και τη μετανάστευση της ελευθέρωσης του καθεστώτος των θεωρήσεων.

Η έκθεση και το συνοδευτικό έγγραφο στηρίζονται στις εκθέσεις που υπέβαλε η κυβέρνηση του Κοσσυφοπεδίου, στις εκθέσεις που συνέταξαν οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών της ΕΕ οι οποίοι συμμετείχαν σε αποστολή αξιολόγησης τον Ιούλιο του 2015, σε πληροφορίες που λήφθηκαν από το Γραφείο της ΕΕ στο Κοσσυφοπέδιο, από την EULEX και οργανισμούς της ΕΕ καθώς και σε στατιστικά στοιχεία που συγκέντρωσε η Eurostat και υπέβαλαν τα κράτη μέλη.

Ο διάλογος σχετικά με τις θεωρήσεις διεξάγεται χωρίς να προδικάζει τη θέση των κρατών μελών της ΕΕ σχετικά με το καθεστώς.

2. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΙΣΔΟΧΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ

2.1. Επανεισδοχή

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **και τις επτά απαιτήσεις** στον τομέα της επανεισδοχής.

Το νομικό του πλαίσιο για την επανεισδοχή έχει θεσπιστεί. Έχει συνάψει συμφωνίες επανεισδοχής με 17 κράτη μέλη, 3 συνδεδεμένα κράτη Σένγκεν και 2 χώρες των Δυτικών

---

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244/1999 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

¹ COM (2013) 66 final

² COM(2014) 488

³ SWD(2015) 706.

Βαλκανίων⁴. Υπέγραψε συμφωνία επανεισδοχής με την Τουρκία στις 15 Δεκεμβρίου 2015 και ξεκίνησε διαπραγματεύσεις με άλλα κράτη.

Η επανεισδοχή πολιτών του Κοσσυφοπέδιου λειτουργεί καλά, συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ατόμων⁵. Το Κοσσυφοπέδιο έχει βελτιώσει την επεξεργασία των αιτήσεων· οι εκκρεμείς υποθέσεις δεν αποτελούν πλέον πρόβλημα· δεν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με την επανεισδοχή υπηκόων τρίτων χωρών και ανιθαγενών.

2.2. Επανάταξη

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **δύο από τις τρεις απαιτήσεις** στον τομέα της επανένταξης.

Από τον προϋπολογισμό του Κοσσυφοπέδιου διατέθηκαν 3,2 εκατ. ευρώ στο Ταμείο Επανάταξης το 2015, συμπεριλαμβανομένου 1 εκατ. ευρώ για την κατασκευή καταλυμάτων για τους επιστρέφοντες. Το 20 % του ποσού αυτού δαπανήθηκε κατά το πρώτο εξάμηνο του εν λόγω έτους. Ένα σύστημα διαχείρισης υποθέσεων έχει πλέον δημιουργηθεί, το οποίο διευκολύνει την πρόσβαση των επιστρεφόντων σε υπηρεσίες επανένταξης. Η καταληκτική προθεσμία επιλεξιμότητας παραμένει ο Ιούλιος του 2010, αλλά αυτοί που εγκατέλειψαν το Κοσσυφοπέδιο μετά από αυτή μπορούν επίσης να επωφεληθούν, μετά την επιστροφή τους, από υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, όπως μεταφορά, καταλύματα και ιατρική περίθαλψη. Τα ευάλωτα άτομα επωφελούνται από όλο το φάσμα των υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται από αυτό το Ταμείο ανεξάρτητα από την ημερομηνία αναχώρησής τους από το Κοσσυφοπέδιο.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, 1.542 από τους 2.744 επιστρέφοντες που καταχωρίστηκαν στο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων (56 %), έλαβαν, μετά την επιστροφή τους στο Κοσσυφοπέδιο, άμεση παροχή βοήθειας, όπως μεταφορά, καταλύματα, τρόφιμα και ιατρική περίθαλψη· 256 άτομα από αυτά που καταχωρίστηκαν στο σύστημα (9%) επωφελήθηκαν από τις «βιώσιμες» υπηρεσίες επανένταξης, όπως το επίδομα για όσους αναζητούν εργασία και την υποστήριξη για επιχειρηματικά σχέδια. Τα προγράμματα κατάρτισης για ειδικευμένους επαναπατριζόμενους και η επανένταξη των παιδιών στο εκπαιδευτικό σύστημα, ιδίως μέσω της γλωσσικής κατάρτισης, θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω.

Σύσταση αριθ. 1:

- Για να συμμορφωθεί πλήρως προς τις απαιτήσεις στον τομέα της επανένταξης, τα κονδύλια του Ταμείου Επανάταξης θα πρέπει να εκταμιευθούν πλήρως, με έμφαση στην παροχή βοήθειας όσον αφορά την απασχόληση, τη δημιουργία μικρών επιχειρήσεων, την επαγγελματική και την γλωσσική κατάρτιση για παιδιά.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1: ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **οκτώ από τις εννέα απαιτήσεις** στον τομέα της ασφάλειας των εγγράφων.

---

⁴ Αλβανία, Αυστρία, Βουλγαρία, Κροατία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λιχτενστάιν, Μάλτα, Μαυροβούνιο, Νορβηγία, Σλοβενία, Σουηδία, Ελβετία και μια ενιαία συμφωνία όσον αφορά το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες.

⁵ Κατά τη διάρκεια της έκτακτης μεταναστευτικής κρίσης του Κοσσυφοπέδιου μεταξύ του Σεπτεμβρίου του 2014 και του Απριλίου του 2015, 87.495 πολίτες του Κοσσυφοπέδιου αναζήτησαν άσυλο στα κράτη μέλη της ΕΕ και σε συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν. Κατά τους πρώτους δέκα μήνες του 2015, το Κοσσυφοπέδιο επέτρεψε την επανεισδοχή 9.182 πολιτών του.

Τα χαρακτηριστικά ασφαλείας των προσωπικών ταξιδιωτικών εγγράφων, των δελτίων ταυτότητας και των εγγράφων βάσης είναι ικανοποιητικά. Τα εν λόγω έγγραφα συμμορφώνονται με τα πρότυπα ασφαλείας εγγράφων της διεθνούς οργάνωσης πολιτικής αεροπορίας και της ΕΕ.

Το σύστημα καταχώρισης γεγονότων προσωπικής κατάστασης του Κοσσυφοπεδίου (εφεξής «σύστημα καταχώρισης») έχει βελτιωθεί σημαντικά. Οι τρέχουσες εργασίες αποσκοπούν στη δημιουργία μιας ενιαίας κεντρικής βάσης δεδομένων που συγχωνεύει δεδομένα από υφιστάμενες βάσεις δεδομένων ενώ επαληθεύει την ακεραιότητα και την ποιότητα των σχετικών δεδομένων. Με κατάλληλη κατάρτιση, μια νέα έκδοση του συστήματος καταχώρισης εγκαινιάστηκε τον Ιούλιο του 2015, η οποία προϋποθέτει αυστηρό έλεγχο κάθε φορά που εκδίδεται νέο πιστοποιητικό προσωπικής κατάστασης.

Στους πολίτες χορηγείται ένας μοναδικός προσωπικός αριθμός ταυτότητας, που συνδέεται με τα βιομετρικά τους δεδομένα, όταν αιτούνται την έκδοση εγγράφου προσωπικής κατάστασης. Η μέθοδος αυτή επέτρεψε στην υπηρεσία ληξιαρχείου να επαληθεύσει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα 1.602.453 πολιτών, ή 86 % του πληθυσμού.

Το 2014, η υπηρεσία ληξιαρχείου συνήψε μνημόνια συμφωνίας με το εισαγγελικό συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου, το Δικαστικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου, την αστυνομία του Κοσσυφοπεδίου, τη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών, την φορολογική διοίκηση και τις τελωνειακές αρχές του Κοσσυφοπεδίου για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας μεταξύ των αντίστοιχων βάσεων δεδομένων τους. Οι περισσότερες από αυτές τις βάσεις δεδομένων έχουν πλέον διασυνδεθεί.

Η αλλαγή των ονομάτων και των επωνύμων ρυθμίζεται από την παράγωγη νομοθεσία που θεσπίστηκε τον Μάιο του 2015 και τροποποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2015. Μετά τον έλεγχο του ποινικού μητρώου και τη διαπίστωση ότι εις βάρος του αιτούντος δεν διενεργείται ποινική έρευνα, οι αιτήσεις πρέπει να εγκρίνονται από την αστυνομία και το δικαστικό σώμα και μπορούν να υποβάλλονται μόνο μία φορά κάθε πέντε έτη. Με τις τροπολογίες που εγκρίθηκαν τον Νοέμβριο του 2015 συστάθηκε ειδική επιτροπή στην ληξιαρχική υπηρεσία για την επαλήθευση των αιτήσεων για αλλαγή ονόματος με βάση τα αποσπάσματα του συστήματος καταχώρισης. Στο μέλλον, η επιτροπή αναμένεται να παρέχει συμβουλές σε τοπικές κοινότητες για την έγκριση των αιτήσεων. Η εν λόγω τροποποιημένη νομοθετική πράξη θα πρέπει τώρα να εφαρμοστεί πλήρως.

Σύσταση αριθ. 2:

- Για να συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις στον τομέα της ασφαλείας των εγγράφων, το Κοσσυφοπέδιο θα πρέπει να αποδείξει ότι έχει εφαρμόσει την τροποποιημένη παράγωγη νομοθεσία του σχετικά με τις αλλαγές ονομάτων.

4. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

4.1. Διαχείριση των συνόρων

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **δεκατέσσερις από τις δεκαπέντε απαιτήσεις** στη διαχείριση των συνόρων, συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης των μεταφορέων.

Η νομοθεσία του Κοσσυφοπεδίου έχει ευθυγραμμιστεί σε μεγάλο βαθμό με το *κεκτημένο* του Σένγκεν, και οι έλεγχοι διενεργούνται σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ. Τα σημεία διέλευσης των συνόρων είναι επαρκώς εξοπλισμένα για να διενεργούν πρωτοβάθμιους και δευτεροβάθμιους ελέγχους, με εξαίρεση το Merdare/Merdarë, όπου ένα κοινό σημείο διέλευσης ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων είναι υπό σύσταση. Σύμφωνα με τις συστάσεις της αποστολής εμπειρογνομόνων του Ιουλίου του 2015, οι αρχές του

Κοσσυφοπεδίου εισήγαγαν εκ νέου στα μέσα του Νοεμβρίου του 2015 ελέγχους εξόδου στο βασικό σημείο διέλευσης των συνόρων με την Αλβανία.

Οι αρμόδιες αρχές έχουν το κατάλληλο προσωπικό για να ελέγχουν τις ροές κυκλοφορίας και διακίνησης επιβατών. Είναι επαρκώς εφοδιασμένες για την ολοκλήρωση της επιτήρησης των συνόρων· η ανάλυση κινδύνου χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση των περιοχών υψηλού κινδύνου, αλλά ο αριθμός των εντοπισμών παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Η υπηρεσία τροφίμων και κτηνιατρικών ελέγχων έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Το κέντρο ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων του Κοσσυφοπεδίου είναι πλήρως λειτουργικό. Αποτελείται από προσωπικό από όλες τις αρμόδιες αρχές και είναι υπεύθυνο για τη διενέργεια στρατηγικών και επιχειρησιακών αναλύσεων κινδύνου σε κεντρικό επίπεδο, την ανταλλαγή πληροφοριών και την προστασία δεδομένων. Σε τοπικό επίπεδο, η ανάλυση κινδύνου διενεργείται σε σημεία διέλευσης.

Η συνεργασία με τις γειτονικές χώρες βελτιώθηκε. Η συμφωνία οριοθέτησης των συνόρων με το Μαυροβούνιο θα πρέπει να επικυρωθεί από το Κοσσυφοπέδιο πριν από τη χορήγηση στους πολίτες του Κοσσυφοπεδίου του καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης.

Η συνεργασία του Κοσσυφοπεδίου με τον Frontex έχει βελτιωθεί σημαντικά. Όλες οι αρμόδιες αρχές έχουν επίγνωση των διασυνοριακών εγκλημάτων, παρόλο που ο αριθμός των υποθέσεων διευκόλυνσης της παράτυπης μετανάστευσης, της εμπορίας ανθρώπων και της διακίνησης ναρκωτικών που εντοπίστηκαν και διερευνήθηκαν παραμένει χαμηλός.

Σύσταση αριθ. 3:

- Για να συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις στον τομέα της διαχείρισης των συνόρων, το Κοσσυφοπέδιο θα πρέπει να επικυρώσει τη συμφωνία για την οριοθέτηση των συνόρων με το Μαυροβούνιο πριν από τη χορήγηση στους πολίτες του Κοσσυφοπεδίου του καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης.

4.2. Διαχείριση της μετανάστευσης

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **και τις δέκα απαιτήσεις** όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης.

Η νομοθεσία του Κοσσυφοπεδίου στον τομέα διαχείρισης της μετανάστευσης είναι σύμφωνη με το *κεκτημένο* της ΕΕ.

Το σύστημα πληροφοριών του Κοσσυφοπεδίου για τις θεωρήσεις (εφεξής «σύστημα πληροφοριών») αναπτύχθηκε σε 15 από τις 30 διπλωματικές ή προξενικές αποστολές του Κοσσυφοπεδίου στο εξωτερικό. Οι υπόλοιπες 15 αποστολές που δεν συνδέονται με το σύστημα πληροφοριών βρίσκονται συνήθως σε κράτη μέλη της ΕΕ ή σε συνδεδεμένα κράτη Σένγκεν, όπου τουλάχιστον μία προξενική αρχή, συνήθως αυτή που βρίσκεται στην πρωτεύουσα, είναι ήδη συνδεδεμένη με το σύστημα. Λόγω της περιορισμένης διπλωματικής εκπροσώπησης του Κοσσυφοπεδίου παγκοσμίως, το σύστημα πληροφοριών είναι διαθέσιμο μόνο σε λίγες πρωτεύουσες χωρών της Αμερικής, της Αφρικής ή της Ασίας. Για να καταστεί αυτό το σύστημα διαθέσιμο σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών που υπόκεινται σε υποχρέωση θεώρησης για να εισέλθουν στο Κοσσυφοπέδιο⁶, οι αρχές του Κοσσυφοπεδίου

---

⁶ Πολίτες 88 χωρών χρειάζονται θεώρηση για να εισέλθουν στο Κοσσυφοπέδιο. Οι πολίτες των κρατών μελών της ΕΕ και των συνδεδεμένων κρατών Σένγκεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που χρειάζονται θεώρηση για να εισέλθουν στο Κοσσυφοπέδιο μπορούν να διαμείνουν εκεί για

έχουν αρχίσει την ανάθεση της διεκπεραίωσης των αιτήσεων θεώρησης σε εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών, διατηρώντας ταυτόχρονα τον έλεγχο για τις αποφάσεις χορήγησης θεωρήσεων. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να συνεχιστεί.

Σύμφωνα με τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, θεωρήσεις εκδίδονται στα σύνορα του Κοσσυφοπεδίου μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις⁷.

Η εκτενής διαδικασία προσδιορισμού των χαρακτηριστικών της μετανάστευσης του Κοσσυφοπεδίου είναι καλά ανεπτυγμένη. Θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω με την ενσωμάτωση πληροφοριών σχετικά με τις κοινότητες της διασποράς του Κοσσυφοπεδίου.

Το 2014 το Κοσσυφοπέδιο εξέδωσε 77 άδειες διαμονής σε αλλοδαπούς. Με την ενσωμάτωση των αλλοδαπών να βρίσκεται ακόμη στα σπάργανα, το Κοσσυφοπέδιο θα πρέπει να εφαρμόζει στον εν λόγω τομέα την εμπειρία που απέκρινε κατά την εφαρμογή του προγράμματος επανένταξης.

Το Κοσσυφοπέδιο διαθέτει ειδικούς χώρους κράτησης -έναν προσωρινό στο αεροδρόμιο της Πρίστινα και έναν μόνιμο στο Vranidoll- σε συμφωνία με την οδηγία της ΕΕ για την επιστροφή. Οι επιστρέφοντες έχουν κατάλληλες διαδικαστικές εγγυήσεις και πρόσβαση σε υπηρεσίες, όπως απαιτείται από την οδηγία για την επιστροφή. Ένα φυλλάδιο όπου περιγράφονται οι διαδικαστικές εγγυήσεις για τους επιστρέφοντες θα πρέπει να διατίθεται σε αμφότερους τους χώρους κράτησης.

Οι διάφορες βάσεις δεδομένων για την επιβολή του νόμου και την μετανάστευση βρίσκονται επί του παρόντος στο στάδιο της διασύνδεσής τους⁸.

4.3. Άσυλο

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **έξι από τις επτά απαιτήσεις** στον τομέα του ασύλου.

Η νομοθεσία του Κοσσυφοπεδίου είναι σύμφωνη με το *κεκτημένο* της ΕΕ και διαθέτει την αναγκαία θεσμική δομή και τους πόρους για να προσφέρει διεθνή προστασία σε αιτούντες άσυλο.

Σύμφωνα με την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, 62 και 98 άτομα υπέβαλαν το 2013 και το 2014 αντιστοίχως αίτηση για άσυλο στο Κοσσυφοπέδιο και τέσσερις αιτούντες έλαβαν επικουρική προστασία το 2013· ένας/μία το 2014. Παρά το ότι η μεταναστευτική οδός των Δυτικών Βαλκανίων έχει μέχρι στιγμής παρακάμψει το Κοσσυφοπέδιο, αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις του για την παροχή διεθνούς προστασίας σε όσους τη δικαιούνται.

Το Κοσσυφοπέδιο ενέτεινε τη συνεργασία του με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες το 2015, ιδίως στον τομέα της εξ αποστάσεως διερμηνείας. Έχει καταρτίσει τον δικό του κατάλογο διερμηνέων και συνήψε συμφωνία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για

δεκαπέντε ημέρες, εφόσον διαθέτουν έγκυρη θεώρηση πολλαπλής εισόδου Σένγκεν. Οι εν λόγω διατάξεις εφαρμόζονται επίσης στους κατόχους ταξιδιωτικών εγγράφων για πρόσφυγες και ανιθαγενείς.

⁷ Μεταξύ του Οκτωβρίου του 2014 και του Οκτωβρίου του 2015, μόνο 8 θεωρήσεις εκδόθηκαν στα σημεία διέλευσης των συνόρων του Κοσσυφοπεδίου.

⁸ Τα εν λόγω συστήματα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: το σύστημα διαχείρισης των συνόρων, το σύστημα πληροφοριών της αστυνομίας του Κοσσυφοπεδίου, το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις του Κοσσυφοπεδίου, το σύστημα καταχώρισης γεγονότων προσωπικής κατάστασης και το σύστημα διαχείρισης υποθέσεων για τους επιστρέφοντες καθώς και τη βάση δεδομένων για το άσυλο και τη μετανάστευση.

τους Πρόσφυγες για να χρησιμοποιεί τους πόρους της εξ αποστάσεως διερμηνείας της για τις γλώσσες που δεν καλύπτονται από την ομάδα του Κοσσυφοπέδιου.

Σύσταση αριθ. 4:

- Για να συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις στον τομέα του ασύλου, το Κοσσυφοπέδιο θα πρέπει να εξετάσει τους λόγους για το χαμηλό ποσοστό αναγνώρισης των αιτούντων άσυλο.

5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3: ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

5.1. Πρόληψη και καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της διαφθοράς και της τρομοκρατίας

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί δώδεκα από τις δεκαπέντε απαιτήσεις στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της διαφθοράς και της τρομοκρατίας.

Τον Ιούνιο του 2015, η Συνέλευση ενέκρινε τροπολογίες των τεσσάρων βασικών νόμων⁹ που αποτελούν το θεμέλιο του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης του Κοσσυφοπεδίου. Οι τροπολογίες αυτές εναρμόνισαν τα κριτήρια για τον διορισμό και την απόλυση δικαστών και εισαγγελέων, ενισχύοντας την ανεξαρτησία τους με την παροχή της δυνατότητας να προτείνουν δικούς τους προϋπολογισμούς. Οι κενές θέσεις εργασίας τόσο στο Δικαστικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου όσο και στο Εισαγγελικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου βρίσκονται επί του παρόντος σε στάδιο κάλυψης¹⁰.

Κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου του 2015, το Δικαστικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου μετέφερε τρεις δικαστές στο τμήμα σοβαρών μορφών εγκληματικότητας του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου της Πρίστινα, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός των δικαστών να ανέλθει σε 14. Αυτή η ευπρόσδεκτη εξέλιξη θα πρέπει να επεκταθεί σε όλα τα τμήματα σοβαρών μορφών εγκληματικότητας στα δικαστήρια του Κοσσυφοπεδίου. Η περαιτέρω ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού των τμημάτων σοβαρών μορφών εγκληματικότητας των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων, με τη συμπερίληψη έμπειρων δικαστών και προσωπικού υποστήριξης με κατάλληλο προϋπολογισμό, θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα για το Κοσσυφοπέδιο.

Το 2014 το Δικαστικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου ενέκρινε μια στρατηγική για τη μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων η οποία επιδιώκει να εκτελέσει, ως το τέλος του 2016, την πλειονότητα των αποφάσεων επί διοικητικών διαφορών¹¹. Το Δικαστικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου θα πρέπει τώρα να δώσει προτεραιότητα στους περιορισμένους διαθέσιμους πόρους κατά τρόπο ώστε οι δικαστές σε τμήματα σοβαρών μορφών εγκληματικότητας, με το κατάλληλο προσωπικό υποστήριξης, να μπορούν να εστιάσουν στην εκδίκαση σοβαρών υποθέσεων οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς.

Το ιστορικό επιδόσεων του Κοσσυφοπεδίου για την εκδίκαση σοβαρών υποθέσεων οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς εξακολουθεί να είναι χαμηλό, εν μέρει λόγω των προβλημάτων ανεπάρκειας που επηρεάζουν το δικαστικό σώμα¹². Για να αντιμετωπιστεί αυτή

⁹ Νόμος περί δικαστηρίων, Νόμος για το Δικαστικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου, Νόμος για το Εισαγγελικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου, Νόμος για την εισαγγελική αρχή.

¹⁰ Από τις 171 διαθέσιμες εισαγγελικές θέσεις, το Εισαγγελικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου έχει καλύψει 157 θέσεις. Μια πρόσκληση για την πρόσληψη 15 εισαγγελέων που προέρχονται από μειονότητες είναι επί του παρόντος σε εξέλιξη.

¹¹ Από τις 102.009 εκκρεμείς υποθέσεις τον Δεκέμβριο του 2011, τα δικαστήρια του Κοσσυφοπεδίου κατάφεραν να διεκπεραιώσουν περίπου 25.275 παλαιές υποθέσεις (ή σχεδόν το 25 % του όγκου) το 2014. Οι περισσότερες από αυτές απαιτούσαν την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων που αφορούσαν την πληρωμή των λογαριασμών επιχειρήσεων κοινής ωφελείας. Το Δικαστικό Συμβούλιο του Κοσσυφοπεδίου σχεδιάζει να μειώσει περαιτέρω τις εκκρεμείς του υποθέσεις όσον αφορά την εκτέλεση έως το 2016, ιδίως μέσω της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών.

¹² Η εισαγγελία απήγγειλε σχετικές με το οργανωμένο έγκλημα κατηγορίες σε 2 υποθέσεις το 2013· σε 8 υποθέσεις το 2014· και σε 3 υποθέσεις κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015. Απαγγέλθηκαν κατηγορίες σε 314

η κατάσταση, ο γενικός εισαγγελέας διόρισε τον Οκτώβριο του 2015 τον ασκούντα χρέη επικεφαλής της ειδικής εισαγγελίας ως κεντρικό συντονιστή για την επιλογή και την στόχευση ιδιαίτερα προβεβλημένων σοβαρών υποθέσεων οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς. Το Κοσσυφοπέδιο θα πρέπει τώρα να εξετάσει το ενδεχόμενο να παράσχει στην υπηρεσία του κεντρικού συντονιστή την εντολή και τους πόρους για να αναλάβει την ηγεσία πολυτομεακών ομάδων, αποτελούμενων από ειδικούς εισαγγελείς, αστυνομικούς, τελωνειακούς και εφοριακούς υπαλλήλους, για τη διεξαγωγή οικονομικών ερευνών και την παρακολούθηση της δικαστικής εξέλιξης των ιδιαίτερα προβεβλημένων υποθέσεων οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων και της κατάσχεση, της εκτέλεσης αποφάσεων δήμευσης και της επιστροφής των παρανόμως κτηθέντων περιουσιακών στοιχείων στην κοινωνία.

Το Κοσσυφοπέδιο καταβάλλει προσπάθειες για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης υποθέσεων που θα επιτρέπει την παρακολούθηση των υποθέσεων από τα στάδια της συλλογής πληροφοριών και της έρευνας μέχρι τα στάδια της δίωξης, και τις τελικές καταδικαστικές αποφάσεις για την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων. Η υπηρεσία του κεντρικού συντονιστή των ιδιαίτερα προβεβλημένων υποθέσεων οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς θα πρέπει να λάβει μέτρα για την ενίσχυση των επιχειρησιακών δεσμών και δεσμών τεχνολογίας των πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και των εισαγγελικών αρχών. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες βρίσκονται υπό εξέλιξη.

Η στρατηγική της κυβέρνησης της χώρας το 2014 για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχει εφαρμοστεί, αλλά οι καταδικαστικές αποφάσεις για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες παραμένουν λίγες.

Το Κοσσυφοπέδιο έχει σημειώσει κάποια πρόοδο όσον αφορά τη δέσμευση και την κατάσχεση παρανόμως κτηθέντων περιουσιακών στοιχείων, αλλά μόνο ένα μικρό κλάσμα των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων έχουν δημευθεί¹³. Ελλείπει επαρκούς αριθμού αποφάσεων δήμευσης, ο οργανισμός για τη διαχείριση των κατασχεθέντων και δημευθέντων περιουσιακών στοιχείων υποχρεούται να διαχειρίζεται επ' αόριστον τα περιουσιακά στοιχεία που κατασχέθηκαν από τις αρχές επιβολής του νόμου. Ο νόμος του 2013 για τις διευρυμένες εξουσίες δήμευσης περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως.

Το 2015 το Κοσσυφοπέδιο ενίσχυσε σημαντικά την αστυνόμευση βάσει εμπιστευτικών πληροφοριών, αυτές οι προσπάθειες θα πρέπει να συνεχιστούν. Οι αστυνομικές δυνάμεις του Κοσσυφοπεδίου έχουν πρόσβαση σε ευρύ φάσμα βάσεων δεδομένων που απαιτούνται για την εργασία τους.

Οι εργασίες για τη δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων ποινικού μητρώου είναι σε εξέλιξη, αλλά τα δεδομένα δεν έχουν ακόμη εισαχθεί πλήρως στο σύστημα.

Οι δημόσιες συμβάσεις παραμένουν μεγάλη πηγή διαφθοράς στο Κοσσυφοπέδιο. Η Συνέλευση ενέκρινε τροποποίηση της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις στις 14 Δεκεμβρίου 2015, η οποία, μεταξύ άλλων, δημιούργησε μια πλατφόρμα για ηλεκτρονικές

υποθέσεις διαφθοράς το 2013. σε 444 υποθέσεις το 2014· και σε 128 υποθέσεις κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015. Δεν υπάρχουν δεδομένα σχετικά με τελικές καταδικές στις υποθέσεις αυτές.

¹³ Το 2014, περιουσιακά στοιχεία ύψους 30 εκατ. ευρώ δεσμεύθηκαν ή κατασχέθηκαν, αλλά μόνο 128.000 ευρώ δημεύθηκαν. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, 27.000 ευρώ δημεύθηκαν από περιουσιακά στοιχεία αξίας 16 εκατ. ευρώ που τελούσαν υπό απόφαση δέσμευσης ή υπό κατάσχεση.

δημόσιες συμβάσεις και επιχείρησε να τακτοποιήσει την κατάσταση των μελών της Ρυθμιστικής Επιτροπής Δημόσιων Συμβάσεων, η οποία διαχειρίζεται τις δημόσιες συμβάσεις στο Κοσσυφοπέδιο, και του Φορέα αναθεώρησης δημοσίων συμβάσεων (εφεξής «ΦΑΣΔ»), που εξετάζει τις αποφάσεις που λαμβάνονται από την Ρυθμιστική Επιτροπή. Οι τροποποιήσεις αυτές αναμένεται να τεθούν σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2016. Μετά τους ισχυρισμούς περί αθέμιτης σύμπραξης μεταξύ του ΦΑΣΔ και του δικαστικού σώματος, καθώς και κατηγορίες διαφθοράς σε βάρος του διευθυντή του ΦΑΣΔ, είναι απαραίτητο το Κοσσυφοπέδιο να εφαρμόσει κατάλληλες εγγυήσεις για την εξασφάλιση της λειτουργικής ανεξαρτησίας του ΦΑΣΔ. Αυστηρά σχέδια ακεραιότητας θα πρέπει να εφαρμοστούν για την προστασία της ανεξαρτησίας των δύο οργάνων.

Ο Οργανισμός για την καταπολέμηση της διαφθοράς και το Εθνικό συμβούλιο κατά της διαφθοράς, με επικεφαλής τον Πρόεδρο του Κοσσυφοπεδίου έχουν ενισχύσει τη συνεργασία τους. Ο Οργανισμός για την καταπολέμηση της διαφθοράς διαθέτει τους κατάλληλους πόρους και συνεχίζει να εξετάζει τις δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων, καθώς και να παρακολουθεί περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων στον δημόσιο τομέα.

Ο νόμος του Κοσσυφοπεδίου για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων εφαρμόστηκε στην προεκλογική εκστρατεία του 2014. Η Κεντρική Εκλογική Επιτροπή (εφεξής «ΚΕΕ») είναι πλέον κατάλληλα στελεχωμένη. Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας του περασμένου έτους, όλα τα πολιτικά κόμματα υπέβαλαν στην ΚΕΕ τις οικονομικές τους εκθέσεις, ενώ σε ορισμένα επιβλήθηκαν πρόστιμα για την καθυστερημένη υποβολή των εκθέσεών τους.

Ο νόμος του Κοσσυφοπεδίου για την παρακολούθηση εγκρίθηκε τον Μάιο του 2015. Εισάγει σαφή διάκριση, από νομική, διαδικαστική και τεχνική άποψη, μεταξύ των νομίμων δραστηριοτήτων παρακολούθησης για τους σκοπούς της ποινικής δικαιοσύνης και την προστασία της ασφάλειας του Κοσσυφοπεδίου. Αυτή η νομοθετική πράξη ρυθμίζει επίσης τη διατήρηση των δεδομένων. Η εφαρμογή αυτής της βασικής νομοθετικής πράξης βρίσκεται σε εξέλιξη.

Η προστασία των μαρτύρων είναι πλέον σε λειτουργία στο Κοσσυφοπέδιο. Η διεύθυνση προστασίας μαρτύρων της αστυνομίας είναι επαρκώς στελεχωμένη και διαθέτει κατάλληλο προϋπολογισμό. Μια σειρά από συμφωνίες μετεγκατάστασης έχουν συναφθεί με τρίτες χώρες.

Το Κοσσυφοπέδιο έχει σημειώσει κάποια πρόοδο όσον αφορά την καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών. Κατέσχεσε αυξανόμενες ποσότητες μαριχουάνας, ηρωίνης και κοκαΐνης το 2013 και το 2014. Το Κοσσυφοπέδιο έχει συνάψει σειρά μνημονίων συμφωνίας με βασικούς εταίρους και συμμετέχει, μέσω της διεθνούς ομάδας συνεργασίας για την επιβολή του νόμου, στις καθοδηγούμενες από την Europol ομάδες «Διαδρομή Δυτικών Βαλκανίων» και «κοινή ομάδα έρευνας Βαλκάνια» στην καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών. Οι περισσότερες οργανωμένες εγκληματικές υποθέσεις που διερευνήθηκαν από την αστυνομία αφορούν τη διακίνηση ναρκωτικών, ακόμη και αν οι τελεσίδικες καταδικαστικές αποφάσεις σε υποθέσεις που σχετίζονται με τη διακίνηση ναρκωτικών παραμένουν λίγες.

Η ανταπόκριση του Κοσσυφοπεδίου στην καταπολέμηση της εμπορίας των ανθρώπων και της παράνομης διακίνησης μεταναστών είναι αποδεκτή. Η αστυνομία διαθέτει επαρκές προσωπικό για να ερευνήσει τα εγκλήματα που συνδέονται με την εμπορία ανθρώπων και την παράνομη διακίνηση μεταναστών. Μετά την έκτακτη μεταναστευτική κρίση του Κοσσυφοπεδίου στα τέλη του 2014 και στις αρχές του 2015, το Κοσσυφοπέδιο καθιέρωσε αυστηρότερους ελέγχους των εταιρειών λεωφορείων που συνήθως διευκόλυναν την

παράνομη διακίνηση μεταναστών. Ενώ η μεταναστευτική οδός των Δυτικών Βαλκανίων έχει μέχρι στιγμής παρακάμψει το Κοσσυφοπέδιο, η χώρα ενίσχυσε τη συνεργασία για την επιβολή του νόμου με τη Σερβία, την Ουγγαρία και την Αυστρία.

Ο νόμος για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων εφαρμόζεται και το Κοσσυφοπέδιο έχει εντείνει τις προσπάθειές του για την αποκατάσταση των θυμάτων και την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων.

Το Κοσσυφοπέδιο αντιμετωπίζει τη διακίνηση όπλων, αλλά ο ρυθμός καταστροφής των φορητών όπλων παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των προσπαθειών του για την πάταξη της διακίνησης πυροβόλων όπλων, το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην εφαρμογή όλων των δράσεων που συμφωνήθηκαν στο σχέδιο δράσης κατά της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων μεταξύ της ΕΕ και της περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Το Κοσσυφοπέδιο συνεχίζει να καταβάλλει προσπάθειες για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Οι αλλοδαποί μαχητές εξακολουθούν να αποτελούν πηγή ανησυχίας, ενώ οι αρχές του Κοσσυφοπεδίου έχουν συγκεντρώσει πλήθος πληροφοριών σχετικά με κοσοβάρους μαχητές στη Συρία. Έχει τεθεί σε εφαρμογή ο νόμος του 2015 για την απαγόρευση της συμμετοχής σε ένοπλες συγκρούσεις. Η κυβέρνηση ενίσχυσε σημαντικά τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση του βίαιου εξτρεμισμού και της ριζοσπαστικοποίησης του Κοσσυφοπεδίου, ιδίως εξασφαλίζοντας την υποστήριξη μουσουλμάνων ηγετών.

Συστάσεις αριθ. 5, 6 & 7:

Για να συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της διαφθοράς και της τρομοκρατίας, το Κοσσυφοπέδιο θα πρέπει να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

- Να μεταφέρει επαρκή αριθμό δικαστών, με κατάλληλο υποστηρικτικό προσωπικό, σε τμήματα σοβαρών μορφών εγκληματικότητας των δικαστηρίων του Κοσσυφοπεδίου·
- Να δημιουργήσει ένα ιστορικό επιδόσεων των ερευνών, των τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων και των κατασχέσεων σε σοβαρές υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς, ιδίως παρέχοντας στον κεντρικό συντονιστή για τις σοβαρές υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς την εντολή και τους πόρους για να αναλάβει την ηγεσία πολυτομεακών ομάδων οικονομικών ερευνών και να παρακολουθεί τη δικαστική εξέλιξη των υποθέσεων αυτών·
- Να εξασφαλίσει τη λειτουργική ανεξαρτησία του Φορέα αναθεώρησης δημοσίων συμβάσεων. Αυστηρά σχέδια ακεραιότητας θα πρέπει να εφαρμοστούν για την προστασία της ανεξαρτησίας αυτού του φορέα και της ρυθμιστικής επιτροπής δημόσιων συμβάσεων.

5.2. Συνεργασία για την επιβολή του νόμου

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **και τις έντεκα απαιτήσεις** στον τομέα της επιβολής του νόμου.

Το Κοσσυφοπέδιο έχει συνάψει 55 μνημόνια συμφωνίας σχετικά με τη συνεργασία για την επιβολή του νόμου με 16 χώρες και την EULEX. Έχει αποστείλει 7 αξιωματικούς-συνδέσμους σε βασικούς εταίρους, όπως η Τουρκία, η Γερμανία, η Αυστρία και η Γαλλία.

Η συνεργασία στον τομέα της επιβολής του νόμου λαμβάνει χώρα είτε σε διμερή βάση, είτε σε σύνδεση με την Europol μέσω της EULEX, είτε σε σύνδεση με την Interpol μέσω του σημείου επαφής στην αποστολή της Προσωρινής Διοίκησης των Ηνωμένων Εθνών στο Κοσσυφοπέδιο (εφεξής «UNMIK»). Οι δύο τελευταίες διευκολύνουν επίσης την ανταλλαγή πληροφοριών για την επιβολή του νόμου με τη Σερβία.

Οι σχέσεις με την Europol μέσω της EULEX έχουν βελτιωθεί σημαντικά, όπως και η συνεργασία με την Interpol μέσω του σημείου επαφής στην UNMIC. Το Κοσσυφοπέδιο υπέβαλε αίτηση προσχώρησης στην Interpol τον Αύγουστο του 2015.

Η αστυνομία του Κοσσυφοπεδίου έχει πρόσβαση σε σεμινάρια που διοργανώνονται από την Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL).

5.3. Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **και τις επτά απαιτήσεις** στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις.

Το αρμόδιο όργανο είναι επαρκώς επανδρωμένο για να διεκπεραιώσει τα εισερχόμενα και εξερχόμενα αιτήματα για αμοιβαία δικαστική συνδρομή.

Το Κοσσυφοπέδιο έχει συνάψει συμφωνίες αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής με το Βέλγιο, την Κροατία, την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ελβετία και την Τουρκία. Διεξάγονται διαπραγματεύσεις με το Μαυροβούνιο, τη Σλοβενία και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η συνεργασία με τη Σερβία, μέσω του ειδικού εντεταλμένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΕΕΕΕ»), έχει βελτιωθεί σημαντικά.

Η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις με τα κράτη μέλη της ΕΕ πραγματοποιείται είτε μέσω διμερών ρυθμίσεων είτε μέσω του ΕΕΕΕ.

Το Κοσσυφοπέδιο έχει επίσης μελετήσει λεπτομέρειες συνεργασίας με την EUROJUST.

5.4. Προστασία δεδομένων

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **και τις τρεις απαιτήσεις** στον τομέα της προστασίας των δεδομένων.

Ο νόμος για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύμφωνος με το *κεκτημένο* της ΕΕ, μολονότι οι επερχόμενες τροποποιήσεις του πλαισίου της ΕΕ για την προστασία δεδομένων θα πρέπει να ενσωματωθούν στο νομικό καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου. Η αρχή προστασίας των δεδομένων θέσπισε παράγωγο δίκαιο σχετικά με την ασφάλεια των δεδομένων.

Η γνώμη της εν λόγω αρχής ζητείται πλέον συστηματικά σχετικά με τα σχέδια νόμων που υποβλήθηκαν στη Συνέλευση -μια εξουσία που έχει χρησιμοποιήσει για να επηρεάσει το περιεχόμενο αρκετών νομοθετικών σχεδίων.

Η αρχή διοργάνωσε επίσης σειρά εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και οι υπεύθυνοι προστασίας δεδομένων έχουν πλέον διοριστεί σε τοπικό επίπεδο. Ο προϋπολογισμός της αρχής θα πρέπει να διατηρηθεί.

6. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4: ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

Το Κοσσυφοπέδιο πληροί **επτά από τις οκτώ απαιτήσεις** στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων που σχετίζονται με την ελεύθερη κυκλοφορία.

Το πλαίσιο των θεμελιωδών δικαιωμάτων παραμένει στέρεο και έχει ενισχυθεί με την ψήφιση τον Μάιο του 2015 του νόμου για την προστασία από τις διακρίσεις, του νόμου για την ισότητα των φύλων και του νόμου για τον Διαμεσολαβητή. Οι νόμοι ψηφίστηκαν ως ένα πακέτο νομοθετικών μέτρων (δίκαιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων) και τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο του 2015.

Ο νόμος για την προστασία από τις διακρίσεις περιλαμβάνει διατάξεις για την πρόληψη και την καταπολέμηση των διακρίσεων, για την προώθηση της πραγματικής ισότητας και για τη θέση σε εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης όλων των ατόμων ενώπιον του νόμου. Ο νόμος περί ισότητας των φύλων κατοχύρωσε τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων των γυναικών, σε συμφωνία με τα διεθνή πρότυπα. Ο νέος νόμος για τον Διαμεσολαβητή βελτίωσε τη νομοθεσία σχετικά με το θεσμό του διαμεσολαβητή, διευρύνοντας την εντολή του και ενισχύοντας τις διατάξεις για την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του. Η εφαρμογή των νόμων αυτών θα απαιτήσει την έκδοση οκτώ διαταγμάτων έως το τέλος του 2015.

Η εφαρμογή του νόμου για τον Διαμεσολαβητή συγκεκριμένα, πρέπει να ενισχύσει την ικανότητα και να αυξήσει τους πόρους του θεσμού για να μπορέσει να ανταποκριθεί στην διευρυμένη εντολή του. Ως το κύριο όργανο της χώρας για την ίση μεταχείριση και ως εθνικός μηχανισμός πρόληψης, χρειάζεται περισσότερο προσωπικό, κατάλληλες εγκαταστάσεις και τον κατάλληλο προϋπολογισμό για να ανταποκριθεί στο νέο του ρόλο. Τα αρχικά μέτρα που ελήφθησαν από την κυβέρνηση δεν συνάδουν με το πνεύμα του νέου νόμου. Η κυβέρνηση θα πρέπει να διαθέσει επαρκείς χώρους και να διασφαλίσει την πλήρη δημοσιονομική ανεξαρτησία του Διαμεσολαβητή.

Τα περιφερειακά γραφεία διαμεσολαβητών εξασφαλίζουν ότι οι πολίτες έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες όσον αφορά την εντολή και τα καθήκοντα των διαμεσολαβητών.

Η κυβέρνηση συνέχισε επίσης την εφαρμογή της στρατηγικής και του σχεδίου δράσης για την ένταξη των κοινοτήτων Ρομά, Ασκάλι και Αιγυπτίων. Περαιτέρω χρηματοδότηση διατέθηκε και δαπανήθηκε σε τοπικό επίπεδο, προς όφελος διαφόρων πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην στήριξη των μειονοτήτων Ρομά, Ασκάλι και Αιγυπτίων.

Η αυστηρή εφαρμογή του άρθρου 147 του Ποινικού Κώδικα δεν καλύπτει όλα τα υποκινούμενα από εθνοτικά κίνητρα συμβάντα δεδομένου ότι το άρθρο αυτό δεν καλύπτει τις προθέσεις του εγκλήματος. Η αποκλειστική χρήση του εν λόγω άρθρου θα σήμαινε ότι η καταχώριση συμβάντων δεν μπορεί να λάβει υπόψη την ενδεχόμενη ύπαρξη εθνοτικών κινήτρων. Το κενό αυτό θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με την εφαρμογή του άρθρου 74.2.12 του Ποινικού Κώδικα, το οποίο λαμβάνει υπόψη κατά πόσον ένα έγκλημα υποκινείται από εθνοτικά κίνητρα.

Το 2014 η αστυνομία του Κοσσυφοπεδίου κατέγραψε 19 περιπτώσεις εγκλημάτων δυνητικά εθνοτικού χαρακτήρα. Κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2014, αναφέρθηκαν 26 περιπτώσεις εγκλημάτων δυνητικά εθνοτικού χαρακτήρα. Ένας μηχανισμός παρακολούθησης λειτουργεί από το 2014. Ωστόσο, ο αριθμός των εγκλημάτων με δυνητικά εθνοτικά κίνητρα παραμένει ασαφής, καθώς οι στατιστικές δεν συλλέγονται με εναρμονισμένο τρόπο από την αστυνομία του Κοσσυφοπεδίου.

Σήμερα υπάρχουν κανονισμοί που καθιστούν δυνατή την αποφυγή αλληλεπικαλύψεων μεταξύ των εντολών των δημοτικών συμβουλίων για την κοινοτική ασφάλεια, αφενός, και των δημοτικών συνελεύσεων, αφετέρου. Ένα εγχειρίδιο για τα συμβούλια δημοσιεύτηκε τον Ιανουάριο του 2015.

Σύσταση αριθ. 8:

- Για να συμμορφωθεί πλήρως με τις απαιτήσεις στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων που σχετίζονται με την ελεύθερη κυκλοφορία, το Κοσσυφοπέδιο θα πρέπει να παρέχει κατάλληλους χώρους και να διασφαλίσει πλήρως τη δημοσιονομική ανεξαρτησία του Διαμεσολαβητή.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή αξιολόγησε την εφαρμογή του χάρτη πορείας για τις θεωρήσεις από το Κοσσυφοπέδιο βάσει των πληροφοριών και των σχετικών νομοθετικών και πολιτικών εγγράφων που παρασχέθηκαν από τη χώρα αυτή. Η αξιολόγηση αυτή συμπληρώθηκε με επιτόπιες αποστολές αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τη βοήθεια εμπειρογνομώνων από τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Από την έναρξη του διαλόγου για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων με το Κοσσυφοπέδιο τον Ιανουάριο του 2012 και την υποβολή στις αρχές του Κοσσυφοπεδίου ενός χάρτη πορείας για την ελευθέρωση του καθεστώτος των θεωρήσεων τον Ιούνιο του 2012, η Επιτροπή υπέβαλε τακτικά εκθέσεις προς το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη, καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε από το Κοσσυφοπέδιο όσον αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων του χάρτη πορείας.

Ο διάλογος για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων, ως μέρος της γενικής πολιτικής της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του διαλόγου για τη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης. Η Επιτροπή οργάνωσε τέσσερις συνεδριάσεις ανωτέρων υπαλλήλων από το 2012 και συγκάλεσε αρκετές τεχνικές συνεδριάσεις σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Η πρόοδος σχετικά με τα θέματα που καλύπτονται από το διάλογο για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων αποτέλεσε τακτικά αντικείμενο συζήτησης και υποβολής εκθέσεων στο πλαίσιο του διαλόγου για τη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης.

Η αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιβολή του κράτους δικαίου στο Κοσσυφοπέδιο (EULEX Κοσσυφοπέδιο), σύμφωνα με την εντολή της, έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση, την καθοδήγηση και την παροχή συμβουλών στα θεσμικά όργανα του Κοσσυφοπεδίου για την έγκριση και την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, καθώς και για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του χάρτη πορείας για τις θεωρήσεις. Οι αρχές του Κοσσυφοπεδίου επέδειξαν επίσης αποτελεσματική συνεργασία με την EULEX και δη κατά την άσκηση της εκτελεστικής τους εντολής.

Ο διάλογος για τις θεωρήσεις με το Κοσσυφοπέδιο έχει αποδειχθεί σημαντικό και ιδιαίτερα αποτελεσματικό εργαλείο για την **προώθηση εκτεταμένων και δύσκολων μεταρρυθμίσεων στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων** και πέρα από αυτούς, επηρεάζοντας τομείς όπως το κράτος δικαίου και τη μεταρρύθμιση της ποινικής δικαιοσύνης. Τα ζητήματα αυτά παρακολουθούνται επίσης σε άλλα πλαίσια, όπως η υποεπιτροπή δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας του διαλόγου για τη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης.

Η πρόοδος του Κοσσυφοπεδίου όσον αφορά όλους τους τομείς που καλύπτονται από τον χάρτη πορείας για την ελευθέρωση των θεωρήσεων είναι σταθερή και αποτελεσματική. Καταδεικνύει τη σταθερή δέσμευση των θεσμικών οργάνων του Κοσσυφοπεδίου για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του χάρτη πορείας για τις θεωρήσεις ως ζήτημα με σημαντική προτεραιότητα.

Η Επιτροπή έχει υποβάλει δύο ολοκληρωμένες εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο του Κοσσυφοπεδίου όσον αφορά την εκπλήρωση των απαιτήσεων του χάρτη πορείας για τις θεωρήσεις. Η πρώτη, τον Φεβρουάριο του 2013, είχε επίκεντρο τη νομοθετική συμμόρφωση του Κοσσυφοπεδίου με τις απαιτήσεις του χάρτη πορείας. Η δεύτερη έκθεση, τον Ιούλιο του 2014, εστίασε στην εφαρμογή. Η τελευταία διατύπωσε 52 συστάσεις στο πλαίσιο των τεσσάρων κατηγοριών του χάρτη πορείας για τις θεωρήσεις, καθώς και όσον αφορά την επανεισδοχή και την επανένταξη. Κατέγραψε ότι το Κοσσυφοπέδιο έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή των απαιτήσεων του χάρτη πορείας για τις

θεωρήσεις, αλλά εξακολουθούσαν να απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες σύμφωνα με αυτές τις συστάσεις.

Η παρούσα έκθεση διατύπωσε 8 συστάσεις, οι οποίες αντιστοιχούν σε 8 εκκρεμείς απαιτήσεις του χάρτη πορείας για την ελευθέρωση των θεωρήσεων.

Η πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στους ακόλουθους τομείς παραμένει βασική προτεραιότητα:

- Μεταφορά επαρκούς αριθμού δικαστών, με κατάλληλο υποστηρικτικό προσωπικό, σε τμήματα σοβαρών μορφών εγκληματικότητας των δικαστηρίων του Κοσσυφοπεδίου·
- Δημιουργία ενός ιστορικού επιδόσεων των ερευνών, των τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων και των κατασχέσεων σε σοβαρές υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς, ιδίως παρέχοντας στον κεντρικό συντονιστή για τις σοβαρές υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς την εντολή και τους πόρους για να αναλάβει την ηγεσία πολυτομεακών ομάδων οικονομικών ερευνών και να παρακολουθεί τη δικαστική εξέλιξη των υποθέσεων αυτών·
- Εξασφάλιση της λειτουργικής ανεξαρτησίας του φορέα αναθεώρησης δημοσίων συμβάσεων και της εφαρμογής αυστηρών σχεδίων ακεραιότητας για την προστασία της ανεξαρτησίας του φορέα αυτού και της Ρυθμιστικής επιτροπής δημοσίων συμβάσεων·
- Απόδειξη ότι το Κοσσυφοπέδιο έχει εφαρμόσει την τροποποιηθείσα παράγωγη νομοθεσία σχετικά με τις αλλαγές ονομάτων.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί την πρόοδο της τήρησης εκ μέρους του Κοσσυφοπεδίου των άλλων εκκρεμών απαιτήσεων και την υλοποίηση των τρεχουσών μεταρρυθμίσεων στους ακόλουθους τομείς: επικύρωση της συμφωνίας οριοθέτησης των συνόρων με το Μαυροβούνιο πριν από τη χορήγηση στους πολίτες του Κοσσυφοπεδίου του καθεστώτος απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης εκταμίευση των κονδυλίων του Ταμείου Επανάταξης, με έμφαση στην παροχή βοήθειας για την απασχόληση, τη δημιουργία μικρών επιχειρήσεων, την επαγγελματική κατάρτιση και τη γλωσσική κατάρτιση για παιδιά· εξέταση των λόγων για το χαμηλό ποσοστό αναγνώρισης αιτούντων άσυλο στο Κοσσυφοπέδιο· και διάθεση κατάλληλων χώρων για τη διασφάλιση της πλήρους δημοσιονομικής ανεξαρτησίας του Διαμεσολαβητή.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί ενεργά τη τρέχουσα εφαρμογή από το Κοσσυφοπέδιο όλων των απαιτήσεων που ορίζονται στις τέσσερις κατηγορίες του χάρτη πορείας για τις θεωρήσεις, καθώς και όσον αφορά την επανένταξη και την επανεισδοχή, μέσω του υφιστάμενου διαλόγου για τη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης και, αν χρειαστεί, μέσω *ad hoc* μηχανισμών παρακολούθησης.

Με βάση την παρούσα αξιολόγηση και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της συνεχούς παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων που πραγματοποιήθηκαν από την έναρξη του διαλόγου για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων με το Κοσσυφοπέδιο τον Ιανουάριο του 2012, η Επιτροπή θεωρεί την έκθεση αυτή ως την τελική.

Οι ανωτέρω συστάσεις παραμένουν· μόλις εφαρμοστούν, και υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελεσματικά μέτρα παραμένουν σε ισχύ για την πρόληψη νέας μεταναστευτικής κρίσης, η Επιτροπή θα προβεί στην υποβολή πρότασης για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001.

Το Κοσσυφοπέδιο θα πρέπει να συνεχίσει τη διοργάνωση στοχοθετημένων εκστρατειών ενημέρωσης για την αποσαφήνιση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων όσον αφορά τα ταξίδια χωρίς υποχρέωση θεώρησης στο χώρο Σένγκεν, καθώς και των κανόνων που ρυθμίζουν την πρόσβαση στην αγορά εργασίας της ΕΕ. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί και να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να υποστηρίξει το Κοσσυφοπέδιο σχετικά με την εκπλήρωση των απαιτήσεων του χάρτη πορείας για τις θεωρήσεις.